

Spekstraat 10

De Kandelaar

Zo vlakbij het Stadhuis, de Vleeshal en natuurlijk de Grote of St. Bavo Kerk sta je hier op een historisch stukje Haarlem met allemaal toppers.

De Spekstraat dankt haar naam vanzelfsprekend aan het spek dat in Vleeshal van 1386 tot 1603 door de slaggers werd verkocht. Eerst in de oude Vleeshal die op de hoek lag van de Warmoes- en de Spekstraat. Daarna in de Vleeshal die in 1602 – 1603 door de stadsbouwmeester Lieven de Key voor de stad werd gebouwd.

Toch heeft de Spekstraat niet altijd zo geheten. Lang werd zij Kerkstraat genoemd, naar de nabije kerk. Daarvoor gebruikte men ook wel de naam Op de Beek. De Beek was een riviertje waarop het natte gebied ten westen van de stad haar water loosde richting het Spaarne. In de 16de eeuw werd ze onder andere op deze plaats overwelfd. Midden 19de eeuw is de Beek gelijk met het toen daarmee verbonden watertje De Raaks gedempt.

Het huis met de gevelsteen *De Kandelaar* heeft een voorgevel uit het midden van de 18de eeuw. Wat daarachter zit is veel ouder. Vermoedelijk zal dit bouwblok kort na 1578 zijn gebouwd. 1578 was het jaar dat door de Reformatie de

kerkelijke goederen als schadevergoeding voor het Beleg van 1572 – 1573 aan de stad vervielen. Veel van het grote Karmelietenklooster, dat hier lag, zal toen zijn gesloopt en de grond voor woningbouw verkocht.

Na de verkoop in 1778 werd het huis verbouwd tot woonhuis met winkel. Daarbij veranderde ook de trapgevel in de huidige klokgevel. Jarenlang is hier toen een zaadhandel geweest gevolgd door een kruidenier.

Sinds 1975 is de heer John Endlich eigenaar van het pand. In 2002 heeft hij overeenkomstig de oude traditie het huis weer van een gevelsteen voorzien (een huisteken). Eerder, in de 17de eeuw, had de woning al een gevelsteen genaamd: *De Drie Buyskolen*. Het zou kunnen dat dit verwijst naar bloemkolen omdat deze in Twente *buyskolen* worden genoemd. Helemaal duidelijk is dit niet geworden. Dat is dan ook de reden geweest dat de heer Endlich de voorkeur heeft gegeven aan een symbool dat goed overeenkomt met zijn winkel in antiek zilver. Nu prijkt hier een gevelsteen in de vorm van een achttiende-eeuwse zilveren kandelaar

Je ziet de hardstenen gevelsteen ter hoogte van de eerste verdieping tussen de onderkant van de ramen. Het is een rechthoekig vlak waaruit de gehouwen kandelaar steekt.

Helaas staat tijdens het schrijven van dit stukje de winkel leeg en is het afwachten wat er in komt.

Bron: Jaarboek 2002 Historische Vereniging Haarlem - Monumentenzorg Haarlem
Gevelstenen.net